

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

50-ti metai

Grudis - December 17, 1965

Nr. 137

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

INFLIACIJA BELDŽIASI Į DURIS...

NE TIK AMERIKOJE, BET IR VOKIETIJOJE PASKUTINIŲ METŲ DAUG KALBAMA APIE INFLIACIJOS PAVOJŲ. — PRIE TO VEDA PADIDĖJUSIOS VALSTYBĖS IŠLAIDOS, KURIOMS PADENGTI NERANDAMA PAJAMŲ. — IŠ KITOS PUSĖS TEIGIAMA, KAD 'KONTROLIUOJAMA' INFLIACIJA PALENGVINA TAUTOS GYVENIMĄ IR PINIGŲ PABRANGINIMAS ATNEŠA DAUGIAU ŽALOS NEGU NUPIGINIMAS.

Vytautas Meškauskas

Praeitą savaitę žodis infliacija buvo plačiai linksnuojamas ne tik JAV-bėse, kur jis dominavęs, anot Time, kiekvieno mintyse ir kalboje (which seemed to be on just everybody's mind and tongue), bet ir Vakarų Vokietijoje, kur iki šio laiko aukštom temom kalbėję politikai nusileido iki diskusijų apie kepeninės dešros kainą. (Der Spiegel: ... hochmoegenden Vokstvertretern aller Partei... die jahrelang nur vom Schicksal der Nation, von Allianzen und Raketen geredet hatten, ging es in der Debatte nun plötzlich um die Leberwurst.)

Diskusijų kulminacinis punktas Vokietijoje buvo Bonnos seimo keturių dienų ginčai, o Jungtinėse Amerikos Valstybėse jas apvainikavo Federal Reserve Board nutarimas pakelti diskonto nuostįmtį iki 4,5. To skirtumo nepaisant, pagrindinė tikros ar tariamos infliacijos grėsmė abejose valstybėse glūdi vienoje ir toje pačioje priežastyje. Johnsono "Great Society" ir Erhardo "Formierte Gesellschaft" -- tos abi "bendruomenės" -- reikalauja daug naujų išlaidų iš valstybės biudžeto, kurioms padengti nėra pajamų. JAV prie to dar prisideda išlaidos Vietnamo karo reikalams, kurios sieksiančios gal net 16, jei nedaugiau, bilijonų dolerių į metus. Tuo tarpu Vokietijoje socialinis draudimas yra daugiau pažengęs negu JAV. (Ten pvz. asmuo uždirbęs į mėnesį apie 1,300 markių, kas būtų 320 dol. pagal oficialų kursą, bet faktinai atitiktų beveik 600 dol. algą JAV, gauna dar specialią pašalpą, jei jo vaikas yra paliegalis).

Jei tačiau valstybė negyvena pati pagal savo pajamas, panašiai elgiasi ir joje esančios privačios įmonės ir atskiri asmenys. Jie turi taip pat elgtis, nes didėjančios valstybės skolos veda prie pinigų nuvertinimo. Už tai apsimoka skolintis, kur gali, pinigų ir juos keisti į kitas vertybes, kurių vertė mažiau kris kaip pinigų. Toks visuotinis sąjūdįs, apimantis imant, iki tam tikro laipsnio gerai veikia į bendrą krašto ūkį. Kraštas pergyvena visuotinę pakėlimą, pralaimi tik tie, kurie laiko savo pinigų bankuose ar draudimo polisuose. Tačiau tai galima iki tam tikro laipsnio, sunkiai įžiūrimos raudonos linijos, kuri peržengus prasideda visuotinis vargas.

jos, kuri peržengus prasideda visuotinis vargas.

Po antrojo pasaulinio karo pabaigos rimtus infliacijos pavojus praktiškai jau pergyveno visos Vakarų valstybės, šiuo metu su juo susidūrė tiksliai pajėgiausios: JAV ir Vokietija.

Čia reikia pastebėti, kad pats prezidentas Johnsonas ir jo tikinčiai patarėjai dar mano, kad toji raudona linija dar nėra peržengta. Valstybė sėkmingai pasipriešino plieno ir aluminijaus, pagrindinių žaliavų, kainų pakėlimui, tačiau daug kitų ūkio žmonių nėra taip optimistiškai nusiteikę. Tai ryškiai parodė Federal Reserve Board nutarimas pakelti diskonto nuostįmtį.

Federal Reserve Board yra 7 asmenų institucija, kuri daugiau ar mažiau nustato 12-kos Federal Reserve Bankų politiką. O tie bankai Amerikoje atlieka tas pačias funkcijas, kurias Lietuvoje atlikdavo Lietuvos Bankas. Tai valstybės ir bankų bankas, kuris tvarko valstybės piniginius reikalus. Kad toks bankas ar bankai nebūtų paprasta valstybės įstaiga, jiems paprastai suteikiama tam tikra autonomija ir kad jo vadovus atpalaidavus nuo valdininkų spaudimo, jie skiriami ilgesniam laikui tarpui. Amerikoje Federal Reserve Board narius skiria prezidentas net 14 metų. (Lietuvoje Lietuvos Banko valdytojas buvo skiriamas per pusę trumpesniam laikui, jau nekalbant apie Banko Valdybos narius.)

Tie FRB nariai keturiais prieš tris balsus nutarė, kad skolinimasis jau peržengė pavojaus ribas ir nutarė pakelti Federal Reserve bankų nuostįmtį už paskolas, duodamas komerciniams bankams. Tie savo keliu pakels nuostįmtį, greičiausiai iki 5%, už paskolas pramonės įmonėms ir galų gale reikės brangiau mokėti už visas paskolas. Dėl to kai kas susilaikys, pavyzdžiui, nuo naujo automobilio pirkimo ir taip sutaupytus pinigus padės į banką. Jei tačiau taip pradės daryti absoliučiai visi, krašto ūkis pergyvens stagnaciją, padidės nedarbas, bankrotų skaičius ir t.t. Žinoma, pasirodžius tokiame pavojuje, FRB vėl galės sumažinti savo diskonto nuostįmtį.

Kaip minėjom, ar dabar reikės diskonto nuostįmtį pakelti ar

ne, nuomonės skiriasi. Šiuo metu ekonomistų tarpe yra gerokai įsigalėjusi pažiūra, kad tam tikra infliacija yra reikalinga. Krašto įmonėms dirbant visa sparta, kainos iki šiol nors ir kilo, bet nepakenkė atlyginimų pakėlimo. Bet pramonininkai aiškina, kad jie, norėdami išlyginti paskutinius algų pakėlimus, turėtų padidinti ir kainas. Tuo tarpu nuostįmtį už paskolas pakėlus turėtų kristi pareikalavimas, kuris savo keliu padidintų konkurenciją tarp įmonių ir tos būtų natūraliai, be prezidento grasinimo, priverstos nekelti kainų savo gaminiams.

Vokietijoje su infliacijos pavojais, šalia diskonto pakėlimo, bandoma kovoti kiek kitaip. Ten padidinti mokesčiai gėrimams ir stengiamasi sumažinti valstybės išlaidas, o tos buvo padidintos specialiai socialiniams reikalams prieš rinkimus, kad valdančiųjų krikščionių demokratų ir liberalų partijos gautų daugiau balsų. Pagal konstitucijos 113 str. vyriausybė faktinai turėjo pareikšti savo "veto" prieš tokius įstatymus, kurie numato daugiau išlaidų negu surenkama pajamų, tačiau, aišku, to ji nepadarė. Šiuo metu V. Vokietijos valstybė, įmonės ir piliečiai į metus išleidžia 15 milijardų markių, t.y. beveik 4 bilijonus dolerių daugiau negu galėtų. Tiesa, visuotinis ūkio pajamos per metus pakilo 5%, tačiau žymiai daugiau padidėjo algos ir atlyginimai: 8,5%. Kainos per paskutinius 12 mėnesių padidėjo 3,8%, tuo tarpu iki šiol didėdavo apie 3,2% į metus. Čia reikia pastebėti, kad vokiečiai žymiai skaudžiau pergyveno infliaciją negu JAV, todėl Vokietijoje jos daugiau ir bijoma, negu čia.

Pavergtųjų Seimas siekia atstatyti tik demokratinę santvarką

PAVERGTŲJŲ EUROPOS TAUTŲ SEIMAS, kuriam dabar pirmininkauja Vliko pirmininkas V. Sidzikauskas, išleido patrauklią apdailintą šešių skilčių sąranką, kurioje pateikiama duomenų apie PETS, arba angliškai -- ACEN (Assembly of Captive European Nations). Politinė PETS pozicija taip apibūdinta:

"PETS neremia jokios esamos politinės grupės siekimų ir ne teikia įgyvendinti ateityje jokios išskirtinės politinės, ūkinės ar socialinės valdomos santvarkos. PETS gina pavergtųjų tautų teisę pasirinkti, demokratine tvarka, tokią santvarką, kokioje jos norėtų gyventi, kai bus atgavusios laisvę ir nepriklausomybę. PETS, tačiau, prieštarauja totalitarinėms santvarkoms, būdamas įsitikinęs, kad laisvė nega-

Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Komiteto koordinatorių inž. Juozas Miklovas (kairėje) palydi dr. Juozą Kazicką ir prel. Joną Baikūną vizitui pas JAV ambasadorių A. Goldbergą. V. Maželio nuotrauka

PRIĖMĖ LIETUVIŲ DELEGACIJĄ

Gruodžio 8 d. JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose Arthuras J. Goldbergas Misiijos pastate priėmė lietuvių delegaciją, susidedančią iš Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti garbės pirmininko prel. Jono Baikūno ir Dr. Juozą Kazicką, vieno nuolankiausio žygio į Jungtines Tautas rėmėjo.

Delegacija pabaltiečių vardu perdavė ambasadoriui masinėje manifestaci-

joje Madison Square Garden, New Yorke lapkr. 13 d. priimtus dokumentus ir nušvietė Pabaltijo bylos iškelimo Jungtinėse Tautose aspektus. Ambasadorius A. Goldbergas parodė didelį mūsų užsimojimų supratimą ir užtikrino pareikšdamas, kad jis, kaip JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose, yra pasirengęs nuo savęs padaryti visą, kai Pabaltijo klausimas bus iškeltas Jungtinėse Tautose.

Šis pirmas oficialus vizitas su nuosirdžiu ir naudingu pokalbiu pas ambasadorių Goldbergą tęsėsi arti pusės valandos. Labai užimtas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijos darbais, ambasadorius negalėjo priimti platesnės apimties pabaltiečių delegacijos. Arthuras J. Gold-

bergas maloniai pažadėjo tokią bendrą pabaltiečių delegaciją priimti vėliau.

Zygis į Jungtines Tautas tęsiasi. Lietuvių, latvių ir estų jungtinės delegacijos aplankė jau daugumą Afrikos, Azijos ir Lotynų kraštų atstovybes. Į delegacijų sudėtį noriai jungiasi dešimtys visų trijų Pabaltijo tautų jaunimas -- studijuojantis ir mokslus baigęs. Daugeliu atveju Pabaltijo laisvės delegacijos priėmė misijų ambasadorius. Susilaukta paskatinių užtikrinimų ir didelio susidomėjimo Pabaltijo laisvės byla. Už bekompromisinius visų tautų laisvo apsisprendimo principus ypač tvirtai stovi naujosios Afrikos valstybės, kas duoda vilčių, kad mūsų byla laimės.

Kas nauja
Pasaulyje

jos, kaip pirma, taip ir dabar, geidžia visiškai naudotis žmogaus teisėmis, įskaitant politinę laisvę ir nepriklausomybę. Jos pareiškė tuos reikalavimus trumpais laisvės protarpiais, kaip 1956 metų Vengrijos tautinė revoliucija, ir daugelį metų trunkančią pasyvią rezistenciją. Tie patys tikslai, kaip regima mūsų leidiniuose, yra gairės, vadovaujančios PETS veiklai. Tuo pačiu metu PETS remia reikšmingus pavergtuose kraštuose, kurio gerina Rytinės-Vidurinės Europos tautų būklę ir artina jas prie galutinio laisvės ir apsisprendimo tikslo".

(ELTA)

NEGALĖJO NUTYLĖTI APIE ŽYGI Į JUNGTINES TAUTAS

Pasitvirtino, kad ne atsitiktinai vilniškė Tiesa kaip tik lapkričio 13 dieną paskelbė didelį, pilną pasipiktinimų straipsnį apie "balsus iš anapus" ir "plakatus Niujorko dangoraižių paunksmėje".

Praslinkus dviem savaitėm, lapkričio 28 d., tas pats laikraštis, žinių iš viso pasaulio puslapyje, tiesiai prabilo apie lapkričio 13 dienos manifestaciją.

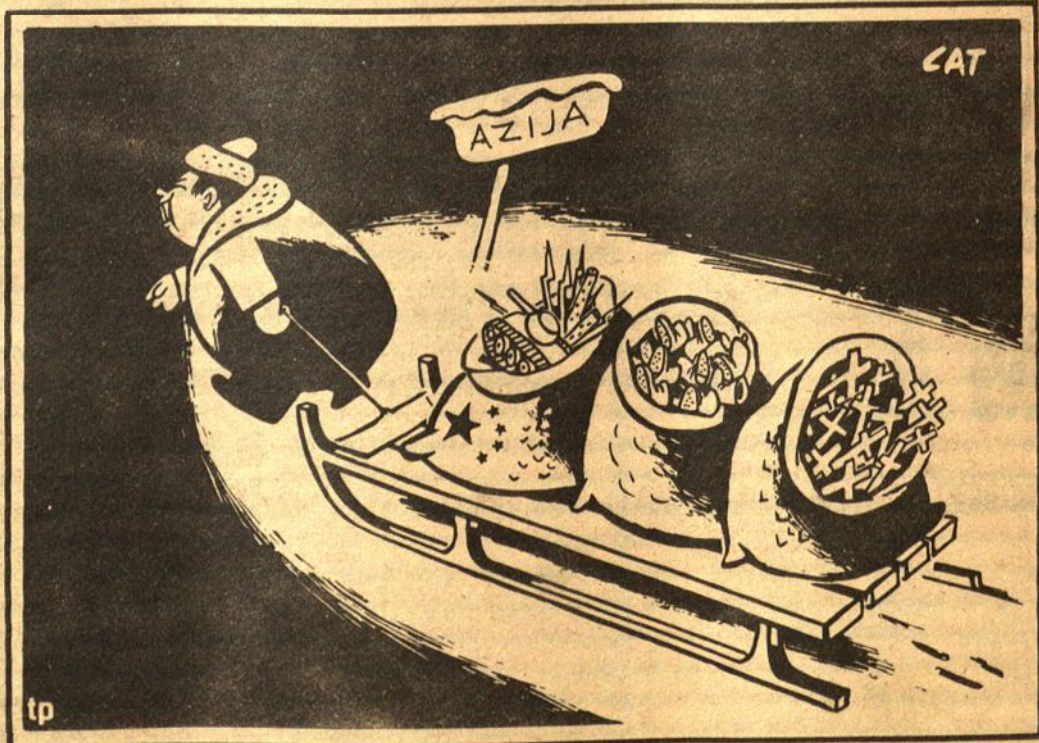
Nors, remdamasis vieno redaktoriaus neigiama nuomone (kad "visas reikalas pradėtas ne iš to galo", kad "komiteto priešininkai išstumti jaunuoliai" negalėsia manifestacijos tinkamai suorganizuoti), straipsnio autorius skelbia, esą, "Pabaltijo tautų emigrantų masės nedalyvavo" ir iš manifestacijos išėjus "sproges

muilo burbulas", -- jis vis dėlto painformavo Lietuvos žmones, kad tai būtų stambaus "burbulo", kurio sprogo net ir Tiesa negalėjo nutylėti. Nes, sako:

"Keletą mėnesių Amerikoje gyvenantieji buržuaziniai nacionalistai visais varpais skambino apie jų rengiamą manifestaciją prie Suvienytųjų Nacijų Organizacijos rūmų Niujorke. Jie beldėsi į merų ir gubernatorių duris, lankstėsi prieš senatorius ir kongresmenus. Numeris iš numerio šaukė apie tai nacionalistiniai laikraštukai, dieną ir naktį spiegdė radijas."

Nutylėdamas manifestacijoje dalyvavusių skaičių (net ir pats mažiausias čia viešai minėtas darbas ir vykdamas žiaurų genocidą...

(Nukelta į 2 psl.)

Greit prasidės kalėdinių dovanų dalinimas...

ŠPIONAŽO TINKLE (9)

Ratas aplink šnipą siaurėja...

Negreit buvo atidengta Wennerstroem išdavystė. Kaip minėjome, visą reikalą išjudino švedų saugumo komisaras Otto Danielsson, vien dėl to, kad jis šalia savo tiesioginio darbo, susidomėjo gandaiis ir apie Wennerstroem.

1958 m. rudenį jo ausis pasiekė kalbos, kad pulk. Wennerstroem nervai neišlaikė ir susikirto su savo bendradarbiais dėl sovietų karinės misijos. Danielsson padarė išvadą, kad taip elgtis galįs žmogus, kuris yra pakliuvęs į sovietų pinkles.

Danielsson turėjo kruopštaus tarnautojo vardą ir dirbo švedų saugume nuo pat įsisteigimo 1939 m. Jam teko ne kartą "darbe" susitikti su Wennerstroem, bet niekad nekilio įtarimas dėl jo. Šį kartą jame pabudo šeštasis jausmas, įspėjimas, kad su Wennerstroem kažkas netvarkoje. Jis pradėjo rausti po archyvus ir rado 1943 m. telegramą, kurią siuntė vokiečių karinis attachė. Perskaitė visus raportus apie Wennerstroem "draugystę" su Nikitu Čerčiu, apie Wennerstroem rašytą 1947 m. "doktorato tezę", kurioje kai kas rado, kad Wennerstroem nelegaliai iš sovietų gavo informaciją.

To neužteko atidaryti bylą. Bet Danielsson nebuvo toks žmogus, kuris lengvai dalyką paliktų ir užmirštų pabudintą šeštąjį jausmą. Jis pasiliko budrus, rinkdamas naujus duomenis, kurie jam pagelbėtų patvirtinti įtarimus.

1959 m. rudenį jis sužinojo, kad Wennerstroem vyko į Ispaniją, o iš ten grįžo per Rytų Berlyną. Kad aplankęs aviacijos parodą Farnborough, dėl nežinomų priežasčių iš lėktuvo išlipo Amsterdamė...

Iš vieno bendradarbio patyrė, kad vienas švedų aviacijos majoras buvo nustebitas Wennerstroem dideliu susidomėjimu dalykais, kurie jo nelietė.

Danielsson paprašė leidimo sekti Wennerstroem telefono numerus pasikalbėjimus. Tas nelengva buvo gauti. Reikėjo prokurorą įtikinti, kad teisėjas duotų leidimą. Prokuroras Rhyninger, špionaziniams klausimais specialistas, pažadėjo jam pagelbėti. Danielsson suredagavo memorandumą, kuriame išdėstė savo įtarimus ir tribunolas 1959 m. lapkričio 10 d. leido įrengti prie Wennerstroem telefonų klausymo aparatus.

Leidimas neduodamas vien dėl įtarimų. Prokuroras turėjo pridėti švedų karinės žvalgybos viršininko Henning deklaraciją, kad Wennerstroem ištyrimas būtinas švedijos saugumui, kadangi jis turėjo užėmęs tokią svarbią tarnybą, kur rinkosi svarbios žinios. Tribunolas padarė išimtį ir davė leidimą, greičiausiai norėdamas parodyti, kad Wennerstroem yra švarus nuo visokių įtarinėjimų.

Praėjo 1960 metai ir dalis 1961 m. bet iš pasikalbėjimų nieko nebuvo galima įtarti ištraukti. Wennerstroem dažnai žaizdavo su sovietų gen. Jučenko biliardą ir tai atrodė visai normalu. Paskui vieną dieną, kai Wen-

nerstroem panorėjo atostogas praleisti Maskvoje, paskambino gen. Jučenkui pasitarti dėl kelionės. Danielssonui pasidarė įtartina, kad švedų pulkininkas kreiptųsi į sovietų generolą padėti sudaryti atostogų planą.

Krašto apsaugos ministras jau 1959 m. buvo žvalgybos viršininko painformuotas, kad vienas jo artimiausių bendradarbių yra įtariamųjų sąrašė. 1961 m. balandžio mėn. ministras sužinojo, kad Wennerstroem prašėsi, kad jam būtų leista pasitraukus iš aktyvios tarnybos štabe tvarkyti bėgamuosius reikalus. Gi per šią tarnybą pereina visi slapčiausi dokumentai. Ministras po pasitarimo su žvalgybos viršininku nutarė nepriesti Wennerstroem prie šios vietos, bet kadangi jis galėjo būti nekaltas ir negalima buvo juo nusikratyti, nutarta pasiūlyti kitą postą. Užsienio reikalų ministras prie savęs norėjo turėti nusiginklavimo klausimais specialistą. Tai buvo archyvisto darbas ir užsienio reikalų ministras nebuvo priešingas tam, kad pasiūlytas asmuo yra sekamųjų sąrašė. Wennerstroem sutiko priimti šią tarnybą.

Už metų reikėjo atnaujinti tribuno leidimą klausytis telefoninių pasikalbėjimų. Bet tas negalėjo tęstis amžinai ir žvalgybos viršininkas nutarė panaikinti telefoninį sekimą nuo spalio 1 d., kai tik Wennerstroem pasitrauks iš krašto apsaugos ministerijos aktyvios tarnybos.

Kelios savaitės prieš telefoninio sekimo panaikinimą Wenner-

stroem telefonavo į aviacijos vyr. štabą, reikalaujamas jamatsiųti slapstus dokumentus "lėktuvo 37". Aviacijos vyr. štabas tuos dokumentus išdavė be sunkumų. Po dviejų dienų Wennerstroem pieštavo pas sovietų karinį attachė Nikolski.

Tuoju buvo patikrinta Wennerstroem darbo programa ir nerasta nieko pateisinamo, kas būtų vertę jį pasinaudoti "lėktuvo 37" dokumentais. Aviacijos vyr. štabo viršininkas gen. Noren pravedė anketą ir nerado jokių žymių, kad Wennerstroem buvo pasiskolines dokumentą, nes pagal tvarką, kai dokumentas grąžinamas, pakvitavimas sunaikinamas. Bet archyvistė Stenberij prisiminė, kad Wennerstroem buvo pasiskolines dokumentus. Gen. Noren ir žvalgyba paprašė archyvistę apie tai niekam nieko nesakyti, kas pasirodė labai naudinga.

Nuo dabar jau nebebuvo klausimo panaikinti telefoninį sekimą. Priešingai, Danielssonui buvo pavesta išimtinai rūpintis vien Wennerstroem sekimu. Vyriausioje štabe buvo imtasi įvairių atsargumo priemonių prie slapstųjų dokumentų. Krašto apsaugos ministras įspėjo net mokslinių įėjimų centrą. Iš įvairių tarnybų pradėjo plaukti raportai apie nepateisinamą Wennerstroem žinėjimą.

Bet dar ir tuo metu daug kas tikėjo jo nekaltumu ir buvo nutarta kol kas jo nejudinti.

(Bus daugiau)

VAKARIEČIAI VIS DAR

NEPRALENKIAMI

R. E. MAZILIAUSKAS

Spalio revoliucijos parodomu Maskvoje pademonstruoti didžiuliai raketiniai cigarai arba, tiksliau išsireiškus, orbitinės raketos JAV pranašumo šioje srityje dar toli gražu nepasivijo. Orbitinės raketos sovietų aiškiniu, kiekvieno momentu galinčios būti nukreiptos į bet kokią pageidaujamą taikinį žemės paviršiuje.

Moderniosios karo technologijos žinovai pasiskubino paaiškinti, kad orbitinės raketos visiškai jau nėra tokios veiksmingos, kaip sovietų maršalai norėtų. Prieš jas nesunkiai gali susprogdinti dar erdvėje, o iš kitos pusės, jų taiklumas taip pat nešas labai tikslus. Orbitinių raketų viešas pademonstravimas vistiek parodė, kad sovietai nesigaili jokių pastangų JAV-bių raketinį pranašumą kaip nors pasivyti.

Pasaulinis tarpkontinentinių raketų (Pentagono kalba -- ICBM), kurių veikimo spindulys siekia 4500 km. arba daugiau, arsenalas pastarųjų metų bėgyje iš tikrųjų smarkiai padidėjo. 1964 metais sovietai turėjo 200 tarpkontinentinių raketų, šiandieną jau 270. Tuo tarpu Vakarų sąjungininkų tarpkontinentinių raketų arsenalas pastarųjų metų bėgyje sumažėjo nuo 925 iki 854.

Šios ginklų rūšies kiekybinis santykis tokiu būdu šiek tiek pasistūmėjo sovietų pusėn, nors jis vis dar lieka 1:3 Vakarų sąjungininkų naudai. JAV-bių raketų kokybė ir jų efektyvumas žinovų vertinamas daug aukščiau negu sovietinės. Minuteman I tipo raketos, kurių JAV turi 800, yra laikomos prieštatominuose bunkeruose, yra varomos kietu kuru ir kiekvienu momentu gali būti išsviestos į iš anksto nustatytus taikinius. 1966-aisiais metais JAV arsenalas dar pasipildys Minuteman II tipo raketomis, kurios turėsiančios didesnę veikimo spindulį, bus taiklesnės ir būsimosios aprūpintos galingesniu atominiu sprogmeniu.

Išskyrus laivynines, visos sovietų raketos yra varomos skystu kuru, kas laikoma didžiausiu jų trūkumu. Skysto kuro raketos tik išimtinai atvejais gali būti iš anksto pakrautos kuru ir nuolat laikomos pilname paruošties stovyje. Eventualaus atominio konflikto atveju, kiekviena minutė gali būti lemtinga ir todėl kiekvienu momentu mygtuko pa-

spaudimu išsiviečiamos Minuteman strateginiai yra kur kas pranašesnės.

JAV šiandieną turi 545 Polaris tipo raketų. Šios iš povandeninių laivų paleidžiamos raketos savo veikimo spinduliu įvairuoja tarp 2200 ir 4500 km. Strateginių atžvilgiu Polaris tipo raketų reikšmė yra labai didelė, nes nuolatios plaukiojantieji povandeniniai laivai yra beveik nepasiekiami prieš. Sovietai turi 120 panašaus pobūdžio raketų.

Vidutinio nuotolio (IRBM ir MRBM) raketos JAV iš Europos atsišmė. Šių raketų veikimo spindulys siekia tarp 900 ir 4500 kilometrų. Sovietai nuo šėščių iki septynių šimtų vidutinio nuotolio raketų nuolatosis laiko nukreipę į vakarų Europos strateginius taikinius, europiečius tokiu būdu laikydami permanentiniame atominiame šache.

Taktinių raketų arba vadinamosios raketinės artilerijos (iki 900 km) arsenalą Vakarų sąjungininkai pastarųjų penkių metų bėgyje daugiau kaip padvigubino.

Technologiškai sunkiausia ir finansiškai brangiausia strateginė problema vis dar yra priešraketinių ginklų išvystymas. Pastarųjų metų bėgyje nei JAV nei Sovietų Sąjunga šioje srityje pastebimos pažangos nepadarė. Čia sovietams bus sunku laikytis vienoje plotmėje su JAV, kurių užnugaryje stovi didžiuliai techniški resursai ir nepralenkiamas ūkinis pajėgumas. Raketiniams ginklams sovietai vis dėl-

to skiria labai didelį dėmesį. Tai liudija ne tik milijoniškos tam išleidžiamos sumos, bet ir faktas, kad sovietai kelių mėnesių bėgyje raketinių ginklų personalą padidino nuo 110,000 iki 180,000 žmonių.

Abu kiniečių atominiai sprogiškai rėmėsi sutirštintu uranu 235, kas leidžia spėti, kad jie artimiausiu laiku pradės vandenilio bombų gamybą. Strateginė tokių sprogmenų reikšmė tačiau lieka labai ribota, kai trūksta arba visiškai nėra reikalingų transporto priemonių, t.y. atitinkamų lėktuvų arba raketų. Neskaitant nedidelio skaičiaus pasenusių sovietinių TU-4 bombonešių, kiniečiai tokių transporto priemonių neturi. Todėl reikia manyti, kad Kinija jau dabar bando išvystyti savo nuosavas raketas.

Nepatvirtintais duomenimis, kiniečiai šiuo metu gamina sovietinės konstrukcijos povandeninius laivus, aprūpintus trimis 600 km nuotolio raketomis. Atominiai strateginiai kiniečių pajėgumas kiekvienu atveju dar eilę metų liks nereikšmingas.

NATO karinės pajėgos vakarų Europoje pastarųjų metų bėgyje nuo 3,121,000 sumažėjo iki 2,896 žmonių. Sumažėjo tačiau ir Varšuvos paktą pajėgos nuo 3,145,000 iki 2,925,000 žmonių.

Abejais atvejais karinio personalo mažinimas išplaukė ne tiek iš gerų norų, bet dėl grynai ūkiniu priežasčių. Jėgų santykis Europoje betgi liko nepasikeitęs.

Būdinga, kad neutralių bloko kraštai ginklavimuisi proporcingai išleidžia daug didesnes lėšas sumas už pramonės kraštus. Egiptas, pavyzdžiui, ginklavimuisi skiria net 8,6% savo tautos ūkio pajamų ir šia prasme pasaulyje pirmauja.

Indijos ir Pakistano konfliktas smarkiai apkarpė abiejų gaudžių arsenalus. Indija neteko tarp 4000 ir 6000 žmonių ir 300 tankų. Pakistano nuostoliai siekė tarp 3000 ir 5000 žmonių ir 250 tankų. Pastaraisiais metais Pietų Vietnamo armija nuo pusės milijono padidėjo iki 565,000, tuo tarpu šiaurės Vietnamo karių skaičius (250,000) nepasikeitė. Vietkongo partizanų skaičius padvigubėjo iki 60,000.

Tradiciniai žvalgybos ir špionazės uždaviniai moderniaisiais laikais gerokai pasikeitė. Buvusios romantikos šitame amate beveik nebeliko. Šiandieną šnipai tešdomi komplikuotais technologiskais ir mokslinio tyrimo daviniais.

Karinių pajėgų skaičius, apsiginklavimas ir tų pajėgų išdėstymas

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

VLIKO NUTARIMŲ antrosios dalies ketvirtasis punktas geras, -- pripažįsta iniciatyvą ir iš šalies. Bet kels galvosūkį: kaip pažinti, kokia iš šalies kilusioji iniciatyva suderinta ar nesuderinta su Vliko politika?

Kad Lietuvos laisvės kovos tikslu Vlikas laiko Lietuvos nepriklausomybę, -- seniai aišku. Bet tai tikslas, ne politika. Jo siekimo būdų ir priemonių pasirinkimas, -- štai yra aktualioji politika, ir su tuo, turbūt, Vlikas "mato gyvą reikalą" derinti užsimojimus iš šalies.

Apie savo politiką tuo ar kitu konkrečiu reikalu Vlikas visada buvo šykštus greitu, nedviprasmiškų atsakymų. Kažin ar nežada ir toliau toks likti? Pernelyg atsargios ir diplomatiškai miglotos reakcijos dėl aktualių reiškinų tebėra ar tik ne svarbiausia priežastis Vliko vis dar silpnoko įsitvirtinimo vadovybės vaidmeny. Sąlygos įsitvirtinti lyg ir patenkinamos, tik tų vadinamųjų "konkludentinių veiksmų", rodančių, kad Vlikas veikia kaip vadovybė, tebestinga.

Viena tokia iniciatyva iš šalies buvo vadinamoji rezoliucijų akcija. Palūkęs, Vlikas pradėjo metinių posėdžių progomis įrašinėti į nutarimus santūriai mandagių pagyrimų tai akcijai, bet niekad nepasisakė, ar ji visai ar ne visai suderinta su Vliko politika.

O pasisakyti buvo dėl ko. Pavyzdžiui, kad Lietuvos nepriklausomybės siekiant, visai netikslinga (ir niekas gi neverčia) stengtis -- net per Amerikos Kongresą! -- propaguoti kieno nors iš šalies kontroliuojamų rinkimų idėją Lietuvai.

Pritariant tai akcijai, Vlikui derėjo paaiškinti visuomenei, ko iš tikrųjų siekiama, tai yra, kokia yra kongresinių rezoliucijų tokiais reikalais teisinė ir politinė reikšmė, ir derėjo saugoti visuomenę nuo nepagrįstų iliuzijų susikūrimo.

Svarbiausia -- budri vadovybė negalėjo nematyti, kad rezoliucijų pradininkai pačiuose rezoliucijų projektų turiniuose įsitaikė neperžengiamą klūtį. Tokio turinio rezoliucijos negalėjo nueiti toliau, kaip į stalčius. Budriai vadovybei derėjo pastebėti, kad visuomenė raginama bergždžiai kaktomis bombarduoti Kongreso sienas. Derėjo greit padaryti įtakos, kad būtų pataisyta akiavizdi klaida geros intencijos sumanyme. Ji pagaliau -- po trejų metų -- tapo pataisyta ir tuojau tapo pasiekta bent dalis užsimotojo tikslo. Tik ar tai vyriausios vadovybės iniciatyva įvyko, ar kas kitas vėl iš šalies susiprato, nežinoma.

Tai imi, žmogus, ir neiškenti bent savęs nepaklausęs: ar mūsų vyriausios vadovybės kada nors iš šalies kylančioms iniciatyvoms vadovaus, ar tik atsargiai, su entuziazmu arba ir be jo, pataikaus?

mas jau senai nustojo būti išsaugojama paslaptimi. Londono Strateginių studijų institutas kiekvienų metų pabaigoje paskelbia strateginę visų pasaulio kraštų apžvalgą. Tose apžvalgose ne vieną generalinis štabas užtinka daviniių apie nuosavas karines pajėgas, kuriuos pats rūpestingai lai-

kė nedegamose spintose su užrašu "labai slapta".

Instituto bendradarbiai nėra James Bond tipo nuotykių ieškojant, bet sausi statistikai, ekonomistai, inžinieriai, bei kitų sričių žinovai, kurie kruopščiai skaito viso pasaulio spaudą bei dalykinę literatūrą.

LAISVĖS KOVŲ DAINOS

Autentiška lietuvių partizanų kūryba. Tai vertinga knyga, paminklas mūsų laisvės kovotojams.

Kietais viršeliais įrišta, poeto Jono Aisčio redaguota. Lietuvos Nepriklausomybės Fondo išleista knyga gaudama DIRVOJE. Kaina -- 5 dol.

Siųskite čekį ar perlaidą šiuo adresu:

DIRVA,
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. German VSOP Brandy 5th — 4.98
2. Krupnikas — Honey punch 5th — 3.69
3. Napoleon Imp. French Brandy 5th — 3.35
4. Cream De Banana Liqueur 5th — 3.19
5. Chianti Imp. Wine Full Q. — 0.98

6. Imp. German Wines (May Wine, Liebfm.) 5th — 0.98
7. Imp. German Zeller Schwarze Katz 5th — 1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

NEGALĖJO NUTYLĖTI...

(Atkelta iš 1 psl.)

skaičius buvo per didelį, kad sutilptų Tiesos skiltyse), autorius -- šį kartą jau Stasys Šarūnas, nebe Stasys Laurinaitis -- pripažino, kad "Lapkričio 13 dieną Niujorke jie kartu su kitais iš Pabaltijo pabėgusiais nacionalistais surinko būrį žmonių į šį sambūrį", kad "buvo pakartota sena giesmė, kurią nacionalistai traukia jau daug metų", ir kad priešaky buvo ne "kapitalistai, dvarininkai, fašistiniai valdininkai, hitlerininkų bendrininkai", o jaunesni žmonės, kuriuos apibūdino tik terminu -- "išstumti".

Pagaliau, besistengdamas įrodyti manifestacijos menkumą, informatorius visai Lietuvai pranešė, kad, sprendžiant iš manifestacijos eigos, jos rengėjai neveltų "beldėsi ir lankstėsi": Amerikos valdžia atėjusi talkon, nes, -- kaip tam šarūnui atrodė: "Visur čia kyšiojo nuoga JAV valstybės departamentų ir amerikinės žvalgybos ranka"... (ELTA)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July
and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

FILMŲ GAMYBOS GALIMYBĖS

Kaip spaudos, radijo, televizijos, taip ir filmų gamybos ir demonstravimo galimybės teina į plačiąją kultūrinio ir propagandinio darbo plotmę. Tik į filmų gamybos ir jų panaudojimo reikšmę nebuvome atkreipę dėmesio. Iki šiol tenkinomės brolių Mekų pasiektais laimėjimais tarptautinėje filmų rinkoje, džiaugėmės turį net lietuvių aktorių Hollywoode, kaip Kilmonytę, Naušiadaitę, na, ir visą eilę "Lietuvoje gimusių..."

B. Pškelevičiūtės ir jos bendradarbių - teatralų didysis užsiėmimas pagaminti lietuvišką filmą buvo apvainikuotas pasakos "Aukso žąsis" filminiu demonstravimu Chicagoje ir Clevelande.

Niekas neabejoja tais pasakelbais duomenimis ir faktais, kurie rodo ne tik į stambiają kainą, kurią reikia sumokėti filmo pagaminimui, bet ir įdėtą darbą, kuriant tą filmą "partizaniškomis" priemonėmis -- be filmų gamybai reikalingos studijos ir visų reikalingų techninių priemonių. Pagaliau, reikia atsiminti, kad sceninis darbas yra skirtingas savo pobūdžiu ir technika, o taip pat ir režisūrine apimtimi, stantant veikalą siaurame scenos kvadratyje ir filmavimo aparato galimybių horizontuose. Atrodo, kad tik skirtingumų ir jų keliamų problemų, kol kas dar nepavyko išspręsti, todėl ir "Aukso žąsis" privalo gargenti ne ežerėlyje, bet tame pačiame siaurame sceninio pavidalo prūde.

Ar stengsimės pagirti to filmo kūrėjų darbą, ar to darbo rezultatus pakritikuoti, šaukštai jau po pietų. Bet tenka atiduoti kreditą jau bent už tai, kad filmo gamyba nebuvo paversta "visų lietuvių patriotiniu reikalu", kaip pas mus kad yra įprasta, tam reikalui nebuvo daroma įkyri rinkliava. Visą našą ir atsakomybę pasiliko sau to filmo savininkai ir jame savo darbą, vargą ir lėšas įdėję. Ir nežinia, ar taip buvo galvota, ar ne, bet nufilmuoti geres-

nus mūsų sceninius veikalus ir rodyti filmą ten, kur teatralai negali nuvykti, nėra jau tokia bloga idėja. Juk ir tokį "Atžalyną" vertėtų nufilmuoti, nes lengviau gi persiųsti filminę juostą, nei gabenti arti 50 žmonių su visa butaforija. Jei taip būtų galvoję "Aukso žąsis" kūrėjai, gal ir publikos reikalavimai iš to filmo būtų kitoki.

Filmavimas ir šio ir to yra ne vien mūsiškių išmėslas. Kartą jau buvome užsiminę ir Dirvoje, kad filmų gamyba užsiima ir latviai. Tik visai kitu tikslu. Jie turi pasigaminę tris filmus, kuriuos ne pasakos, o realybė iškelia ir už latvių kolonijos ribų. Tai propagandiniai filmai angliškai, iškelia "laisvės dilemą", "Latvijos nepriklausomybė ir laisvąjį pasaulį" ir "Tikrąją tiesą apie komunizmą". Tokie yra jų filmų motyvai ir tokia jų apimtis. Ir rezultate, Latvijos nepriklausomybės šventės proga, lapkričio mėnesį, latvių filmas apie komunizmą buvo rodomas per Minneapolisio televizijos stotį, turint 75,000 žiūrovų... Tai sritis, kurioje latviai yra mus pralenkę ir sritis, apie kurią galėtų pagaltoti tie, kurie ne mažas sumas pinigų skiria ir išmoka mūsų bylos kėlimo tarptautinėje plotmėje reikalams.

Televizijoje yra pasirodęs gyvu sąstatu Čiurlionio Ansamblio Clevelande, mūsų jaunimas savo tautiniais šokiais vietinių programų rėmuose. Tų galimybių beveik visai nėra panaudojęs joks mūsų politinis veiksnys, kad amerikony ar kitų tautybių masėms parodyti, jog mūsų kova vyksta ne vien dainomis, šokiais ir pasakomis. Gyvos ir aktualios kultūrinės pastangos reikalingos ir propagandinės atsvaros, kad visas mūsų egzistencijos išsivijimo vaizdas nevirstų svetimiesiems (o kartais ir saviesiems) sunkiai suprantama ir senoviška pasaka.

(J.Č.)

IŠSEKUSIAS JĖGAS PAPILDYS JAUNIMAS

Lietuvis per amžius nebuvo lepinamas. Iš kentęs baudžiavas, Rusijos carų okupacijos priešpaužę, jis išliko tvirtas ir užgrūdintas. Nepriklausomos Lietuvos ūkiškojo gyvenimo kelias buvo sunkus. Tačiau tauta džiūgėsi laimėjimais, didžiavosi savo sunkaus darbo vaisiais. Iš svetimųjų tiek nuoskandų patyręs, lietuvis mylėjo savo kraštą to laisvę ir protėvių kraują aplaistytą žemę. Bolševikų pirmos okupacijos metu netekęs teisių ir nuosavybės, jis dar tikėjosi nors išsilaikyti savo gimtajame krašte. Jis norėjo bent savo kaulus palikti ir išsėti gimtosios žemės kalnelyje. Tačiau okupantas grumdamas šaukė: - Ne, tu nemirsi savo žemėje! Tavo dvasia bus palausta ir išniekinta, o tavo kaulus užpustys taigų sniegas. Tu kovojai dėl laisvės ir laimėjai, bet šiandien esi mūsų vergas.

Atsidūrę išsivijoje pasidarėme atsarga, kuri kada nors turės papildyti išsekusias tautos jėgas. Turėdami omenyje, kokią reikšmę ta svetur gyvenanti atsarga turi, pirmiausia privalome susikonscentruoti ties jaunąja karta. Jei jaunimas fiziškai bus pajėgus ir tautiškai gerai susipratęs, tai ir bus toji jėga, kurią kada nors turėsime per-

duoti Tėvynei. Nors senesnieji, kad ir turi didelį patyrimą bei dvasinį pajėgumą, bet jie mažai galės padėti atsistatančiai Lietuvai. Tiesa, reikia pripažinti, kad daugelis iš senesniųjų, gyvenami svetur, dirba sunkiose sąlygose, tačiau to nebodami pašvenčia visus savo laisvalaikius, aukoja sunkiai uždirbtus centus, atiduoda visas savo jėgas Lietuvos laisvinimui, nors patys jaučia, kad tos laisvės gal būtų jie ir nebeamatys...

Svetur gyvenęs jaunimas, mokyklinis ir neorganizuotas, yra nuolatiniame nutautėjimo pavojuje. Daug jaunimo turi tik miglotą apie Lietuvą prisiminimą. Tokie jaunuoliai neturi savo žemės meilės, kokią turime mes, jos sultimi mitę ir iš jos išaugę. Dažnai mūsų spaudoj randam užuominų, kad jaunimo tautiškam auklėjimui mažai kastežuodama. Atseit, per mažai tesirūpinama sužadinti jaunimo meilę savam kraštui, jo kalbai, literatūrai, papročiams. Dauguma knygų bei laikraščių ne jaunimui skirta. O tuo tarpu pajėgų tam reikalui kol kas pakankamai turime. Būtu neteisinga tvirtinti, kad mūsų rašytojai, mokytojai ir kiti intelektualai nieko gero jaunimui neįduoda. Jie daro, ką tik gali. Žodžiu, daug padaryta ir atsie-

Vilniaus universiteto studentų tautinių šokių grupės dalis 1940 metais. Prieky: J. Kregždienė (New York). Gvildienė (Toronto). Sėdi iš kairės: E. Lendsbergaitė-Karazijienė (Australija), B. Jameikienė (Chicago), grupės vadovė G. Dumčaitė-Breichmanienė (Hamilton). Trečioji eilėje: antra iš kairės Gvezdaitytė, ketvirta Šolūnaitė ir penkta G. Maciūnienė.

25 METAI SU TAUTINIAIS ŠOKIAIS

K. BARONAS

Daug kalbame ir sielojamės mūsų jaunimo reikalais spaudoje, susirinkimuose ar įvairiuose privačiuose subvirmuose. Tačiau labai dažnai tos kalbos palieka tarp "keturių sienų", neįsiskaidamos į platesnius laukus, į realų jų įgyvendinimą.

Tuo tarpu darbas su jaunimu yra labai kilnus, kadangi išlaikdami atžalyną lietuvišką dvasią, mes jam neįsime paskeisti svetimuose vandenynuose, kartu išlaikydami jį tik savajai tautai.

Tad ir reikia džiaugtis, kad Hamiltonas turi nemažą skaičių jaunimo veikėjų, kurių tarpe tenka paminėti tautinių šokių grupės vadovę Genovaitę Dumčaitę - Breichmanienę, atšventusią šiemet 25-kių metų tautinių šokių pedagoginio darbo sukaktį.

Hamiltono Gyvataras yra garbus netik Kanadoje, bet ir visos išsivijos gyvenime. Didžioji dalis nuopelnų kaip tik ir priklauso vadovėi. Tad ir nutariau pasidalinti įspūdžiais, perduodamas dalį klausimų šio laikraščio skaitytojams:

-- Kada pradėjote pedagoginį darbą tautinių šokių srityje?

-- 1940 m. pradžioje dalis Vytauto Didžiojo U-to buvo perkelta į Vilnių. Buvau pakviesta sudaryti studentų-skaučių tautinių šokių grupę, nors tuo laiku pati buvau studente ir šokėja Čiurlionio ansamblyje, kur tautinius šokius mokė fizinio auklėjimo katedros lektorė M. Baronaitė. Iš jos gaunamas žinias stengiausi perduoti kitoms studentėms. Tų pat metų rudenį, bolševikams uždarius korporacijas, grupė buvo palikta U-to žinioje. Šoko tik mergaitės. U-to vadovybė įtaisė 16 tautinių kostiumų.

-- Šiemet Hamiltono Gyvataras atšventė penkiolikos metų gyvavimo sukaktį. Kaip jis išaugo iki tokio didelio sąstato?

-- Šis klausimas man dažnai yra statomas, nes atrodo keista, kad tautinių šokių grupė (kai kas siūlo ją vadinti ansambliu) savo sąstate turi virš 100-to šokėjų. Gyvataras yra todėl toks didelis,

ta. Bet to dar negana. Reikėtų jaunimui trumpai, sutrauktu būdu paruošti žinių apie Lietuvą, jos istoriją, literatūrą ir meną. Stengiamės kitataučius jų kalba informuoti apie Lietuvą ir jos tragišką buitį. Jie tuo domisi. Kitatautis studentas, kalbėdamas su lietuviu studentu apie Lietuvą ir jos istoriją kartais daugiau nusimano; negu antros kartos lietuvis studentas (ė).

Reikalingas bendras jaunimui populiarus laikraštis, kuriame turėtų atsispindėti tautinė ir patriotinė dvasia. Arba nors lietuviški laikraščiai turėtų įvesti specialų skyrių bręstančiam jaunimui. Kalbamu reikalu turėtų imti iniciatyvos PLB vadovybė. Dar ne vėlu, nereikėtų delsti. Žinokim, kad prarastų savam kraštui jaunų sielų už jokių pinigų nenupirksime.

J. Miškinis

K. BARONAS

kad apima visą besidomintį tautiniais šokiais Hamiltono jaunimą. Veikia trys šokėjų grupės: 1) Vaikų nuo 7-12 metų. Čia vadovauja ilgametė, gabi, Gyvataro šokėja Lina Verbičkaitė. Kadangi esama 60 vaikų, su jais dirbti reikia keliuose rateliuose, arba pamaimomis. Tad L. Verbičkaitė visuose techniškuose darbuose padeda E. Gudinskienė. Lina pati yra mokytoja anglų mokykloje, pažįsta vaikų psichologiją, gražiai dirbdama su mažiausiais šokėjais.

Antrajai grupei, 13-16 metų, vadovauja taip pat Gyvataro šokėja L. Stanevičiūtė, o su trečiaja -- suaugusiųjų, dirbu aš pati. Ją sudaro daugiausiai aukštesniųjų gimnazijos klasių mokiniai,

Tačiau sutraukti jaunimą į didesnę vienetą, suinteresuoti ir išlaikyti jį viename būryje -- gana sunku, nes aplinkui pramogų netrūksta, o mokykla ir lengvas gyvenimas veda nutautėjimo keliu.

Tačiau tautiniai šokiai savo žaismine forma kažkaip jaunimą pagauna. Pasisekimai, bendros išvykos, patirti išgyvenimai, suriša ir palieka malonių prisiminimų ryšį ir nuolat Gyvatarą palaiko. Tautinių šokių grupės yra nemažiau svarbios už kiekvieną kitą jaunimo organizaciją. Čia lietuviškas jaunimas renka sielgulariai, kas savaitę, kalba lietuviškai, pralaidžia repeticijas savo aplinkoj, susigvyvena, o labai dažnai ir lietuviškas šeimas sukuria.

Ypač didesnėse grupėse jaunuoliai turi išmokyti paklusti draus-

tautybių blizgučių ir šilko, jie tokie turtingi ir puošnūs, tokie saviti ir kartu elegantiški. Labai dažnai, po pasirodymų įvairių tautų festivaliuose, kanadiečių ir net kitų tautų spauda gėrįsi netik lietuvių šokiais, bet ir rūbais. Keli pavyzdžiai: vokiečių "Torontoer Zeitung" po tautų laisvės festivalio rašė, kad šokėjos žavias drabužiais priminusios karalaites iš Nibelungų dainos, o didžiausias Toronto anglų kalba dienraštis "The Globe and Mail" po Gyvataro šokėjų grupės nuotrauka įdėjo tokį parašą: "Lithuanian costumes were a hit at Freedom Festival".

Po pasirodymų svetimtųjų, šokėjai yra fotografuojami, apklausinėjami reporterių. Čia jiems gera proga būti savo tautos ambasadoriais ir patiems kartu pajusti, kad mūsų tautos liaudies menas yra vertas dėmesio.

-- Kaip žiūrite į Š. Amerikos Tautinių šokių šventes. Ar jos pasiekia savo tikslą?

-- Tautinių šokių šventės yra neabejotinai naudingos ir reikalingos. Tai yra lietuviško jaunimo lyg dvasinis atgimimas. Jau vien tas sąjūdis prieš šventę, ruošimasis, planavimas ir pati išvyka kelia jaunimo entuziazmą. Sukuriamos naujos grupės, iš "paskutiniųjų" stengiamasi ruošti, kad neatsilikti nuo kitų, įsigyjamieji tautiniai rūbai ir t.t. O pati šventė, jeigu gerai parvesta, palieka neišdildomus įspūdžius dar daugelį metų ir yra nuolatine pasikalbėjimo tema. Jeigu sekanti šventė yra po 5-kių metų, nauja jaunimo banga, kuri anksčiau dar buvo per jauna, turi progos vėl tai išgyventi ir pajusti.

-- Gal pastebėjote, kad pavergtoji Lietuva mūsų tautiniai rūbai yra skirtingesni, net gal per daug stilizuoti. Jūsų nuomonė tuo klausimu?

-- Teko man matyti keletą nuotraukų ir eskizų, atsiųstų iš Lietuvos. Bet per mažai žinau apie tai, kad kiek plačiau galėčiau ką nors pasakyti. Tai turėtų pastebėti mūsų dailininkai ir liaudies meno žinovai.

-- Be Š. Amerikos Tautinių šokių šventės, ar nevertėtų surengti Kanados lietuvių tautinių šokių šventę?

-- Gal vertėtų apie tai pagalvoti ir Kanados šimtmečio proga Montrealyje. Pasaulinės parodos metu, tokią šventę suorganizuoti, Kanada nėra gausi tautinių šokių grupėmis, tad talkon reikėtų kviešti JAV. Visa organizacinė ruošia gulų ant Montrealo pečių.

-- Artimiausi Gyvataro planai?

-- Artimiausiu metu Hamiltono McMaster U-to lietuvių studentai U-to auditorijoje žada suruošti "Evening with Lithuanians", norėdami supažindinti McMaster studentus su Lietuva. Gyvataras yra pakviestas išpildyti dalį programos. Norėtume taip pat su platesne programa pasirodyti Kanados šimtmečio iškilnėse, nors oficialaus kvietimo dar neturime. Esame pakviesti į kelias lietuvių kolonijas programos išpildymui tautinėse šventėse. Be abejo, dalyvausime ir šiemet Laisvės Festivalyje Toronte. -

Nuoširdžiai padėkoju Gyvataro vadovai už malonų pasikalbėjimą, palinkėdamas sveikatos ir jėgų (auginant šeimą ir dirbant įstaigose jų labai reikia) dar ilgai vadovauti Hamiltono lietuviškam jaunimui.

REQUEST RECORD

Naujausios ir gražiausios autentiškos lietuviškos ilgo grojimo plokštelės. Nepriimkite jokių pakaitalų.

Žiūrėkite REQUEST gamybos plokštelių krautuvėse arba reikalaukite katalogų rašant:

REQUEST RECORDS, INC.

66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

Genovaitė Breichmanienė, Hamiltono Gyvataro vadovė.

u-to studentai, arba mokslą baigę jaunuoliai. Šis susitvarkymo būdas mums atrodo pats geriausias, nes apjungiamas didesnis jaunimo skaičius, o metų ar dviejų būgyje, jau daugiau užaugę šokėjai automatiškai pereina į vyresniųjų grupę. Kuriems tautiniai šokiai nepatinka, tie savaime atkrenta. Bet tokių yra labai mažai. Tad Gyvataras vis auga ir auga... Taip pat, malonu, kad iš Gyvataro tarpo atsiranda ir jo vadovai.

-- Tautinių šokių reikšmė išsivijos gyvenime?

-- Mūsų tikslas auklėti jaunąją kartą susipratusiai lietuviams.

mei ir tvarkai, nors kartais tas jiems nepatiktų.

Kanada ir JAV yra tautų mišinys. Kanadiečiai dažnai nekreipia per daug dėmesio į tautybę. Tautiniai šokiai gal ir ne iš karto, bet vis tik parodo lietuviui, kad jis skiriasi nuo kitų, kad jis turi daugiau dvasinio turto, kad jam yra kuo pasirodyti ir didžiutis esant ne tik kanadiečių ar amerikiečių, bet ir lietuvių.

Mūsų šokiai, jeigu gerai išpildyti tarptautinėje arenoje, visados susilaukia daug pagyrimo, kaip gražūs, kultūringi, įvairūs ir įspūdingi. Mūsų rūbai būna dėmesio centre, nes tarp kitų

DR. ANTANUI RUKŠAI 65 METAI

Antanas Rukša filologas, pedagogas, eilės antikinių poetų kūrybos ir lietuvių kalbą vertėjas, daugelio mokslinių studijų bei straipsnių Lietuvių Enciklopedijoje autorius, 1965 m. birželio 15 d. kukliai paminėjo savo 65-įjį gimtadienį.

Sukaktuvininkas gyvena V. Vokietijoje, tebėra pilname pajėgume ir toliau tęsia mokslinius darbus, ryškindamas jo pamėgtojo graikų - romėnų atitikimo pasaulio vaizdą, kultūrinės vertybės, ant kurių pagrindų yra išbūjusi šiandienės Europos kultūra. Atkreipia kiekvieno dėmesį Dr. Antano Rukšos ryštas pačiam siekti mokslo šviesos, o taip pat jojo išvermė ir pasišventimas perteikti lietuviškai visuomenei, ypač jos akademinėi jaunumenei, viena po kitos istorinių įvykių, vietų, kūrėjų mokslines apybraižas.

Sukaktuvininkas gimęs 1900 metais Lietuvoje, Ukmergės apskrityje, Pabaisko valsčiuje, Žvignonų vienkiemyje, ūkininkų šeimoje. Giminaičių (dėdės prelatas Povilonis ir tetos A. Povilonytės) finansiniai padedamas, 1910 m. įstojo į Ukmergės gimnaziją ir joje mokėsi iki 1915 m. Pirmojo Pasaulinio Karo audrai atžūniant, jis persikėlė į Rževą, Rusijoje, kur dėdės paramai išsekus, pats uždarbiavo ir toliau lankė gimnaziją.

1918 m. vasarą A. Rukša grįžo Lietuvon ir kelis mėnesius mokytojavo Pabaisko pradžios mokykloje. 1919 m. kovo m. 25 d. slapta perėjęs Sovietų - vokiečių frontą prie Gelvonių, įstojo savanortu į Kėdainių Srities Apsaugos Viršininko Karininko (vėliau pulkininko) Juozo Ša-rausko vadovaujamą Kėdainių komendantūrą. Iš ten buvo perkeltas į Lietuvos karo mokyklą ir ją baigė 1919 m. gruodžio 16 d. leitenantu. Kaip jaunas karininkas

M. VALIUKĖNAS

buvo paskirtas į formuojamąjį 8 pėstininkų pulką. Kautynėse su lenkais 1920 m. rugsėjo mėnesį prie Druskininkų pateko į nelaisvę. Bet susidėjus aplinkybėms drauge su kitais karininkais (leit. Jankum, art. leit. J. Tolišium ir leit. Grigaliūnu) pabėgo iš nelaisvės ir grįžo į savą dalinį.

1923 m. A. Rukša Panevėžio

Dr. Antanas Rukša

gimnazijoje išlaikė egzaminus ir gavo brandos atestatą. Tuo pačiu jis įgijo teisę būti atleistu iš kariuomenės aukštojo mokslo studijoms. Tuo jis ir pasinaudavo, ir 1923 m. rugsėjo 15 d. įsiregistravo į Lietuvos Universitetą Kaune. Pradžioje jis studijavo humanitarinių mokslų fakultete literatūrą, vėliau lankė teisiu fakulteto ekonomijos skyrių, pagaliau, vėl grįžo į humanitarinių m. fakultetą ir studijavo filosofiją, pedagogiką, istoriją ir klasikinę filologiją. 1926 m. rugsėjo 15 d. iki 1933 m. rugsėjo

30 d. A. Rukša mokytojavo Panevėžio gimnazijoje, dėstydamas lotynų, senovės istoriją ir kt. dalykus.

1933 m. kovo m. 31 d. A. Rukša baigė Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune ir, kaip švietimo Ministerijos stipendininkas, buvo išsiųstas tolesnėms klasikinių filologijos studijoms į Austriją. Vienos universitetą, Čia jis gilino lotynų kalbos ir literatūros studijas pas prof. K. Mra-są, graikistiką pas L. Radermacherį ir jas vainikavo 1936 m. kovo m. 20 d. gaudamas filosofijos daktarą. 1940 m. gegužės 30 d. Vilniaus Universiteto humanitarinių m. fak. taryba Vienoje įgytąjį daktaro laipsnį pripažino tolygiu šio universiteto daktarui.

1936 m. rugpjūčio 1 d. dr. A. Rukša paskirtas Kauno III valstybinės gimnazijos direktoriumi ir tose pareigose išbuvo iki 1940 m. rugpjūčio 1 d.

1940 m. rudenį, atseit, jau sovietų okupuotoj Lietuvoj, Dr. A. Rukša išrenkamas Vilniaus Universiteto, humanitarinių mokslų fakulteto vyr. asistentu ir ta proga persikelia gyventi į Vilnių. Šis vietos pakeitimas buvo lemtinas dr. A. Rukšos išlikimui nuo tremties į Sibirą bėsiųjį 1941 m. birželį... Vokiečių okupacijos metu dr. Rukša pakeliama stame pat fakultete į docentus.

1944 m. liepos mėnesį dr. Rukša pasitraukia į vakarus ir laikinai prisiglaudžia Breslau mieste. Čia gyvendamas ir gauna mokytojo darbą, bet artėjant prie šios vietos sovietų frontui, visi vyresniųjų klasių moksleiviai išskirstomi kariškiems darbams ir jų mokytojai, tarp jų ir dr. A. Rukša, išsiunčiami gynybos pozicijoms apsaugoti. Pasitaisius progai, dr. A. Rukša pasitraukia iš apsaugos kasimo ir bendrai iš Breslau ir nuo 1945 m. sausio 15 iki birželio 15 d. mokytojauja Koburge, o iš ten, pagaliau, persikelia į Augsburgą, kur ir dabar gyvena.

1946 m. balandžio 1 d. iki 1949 m. vasario m. 28 d. dr. A. Rukša, filosofijos fakulteto prodekanas prof. dr. J. Puzino pakviestas, skaitė paskaitas tuo metu veikusiam Pabaltijo universitete, Vokietijoje. Tuo metu jis buvo išrinktas ir susiformavusio Pabaltijo Instituto tikroju nariu, de ja, dėl neturėjimo reikiamos informacijos, jis pasiliko nušalyje šio instituto darbo bei jo teikiamų moksliniam darbui sąlygų. Tai apgailėtina, nes šis institutas, nelyginant mokslų akademiją, sudarė mokslininkams materialines sąlygas mokslinį darbą dirbti, o taip pat buvo pajėgus spausdinti mokslo darbus ir pamokėti honorarus.

Pastaruosius keliolika metų dr. A. Rukša manėsi įvairiais darbais, dirbo IRO, BALFO organizacijose, Lietuvių Vasario 16 gimnazijoje, o taip pat vokiečių gimnazijose, o kada ir bedarbių eilėse skaitėsi... Nežinrūnt ty nepalankių sąlygų, dr. A. Rukša niekad nepavargo ir nepalūžo ir visą laiką tęsė mokslinį bei literatūrinį darbą.

Studentą humanitarą ir Panevėžio gimnazijos mokytoją A. Rukšą, kaip jis pats nūn pasakoja, į klasikinę filologiją nukreipė jo prof. J. Balčikonis. Gilindamasis į tą sritį, A. Rukša, kartkartėmis savo patirta medžiaga dalinosi su moksleiviais, skaitydamas tos pačios gimnazijos "Jaunosios Lietuvos" ratelio nariams paskaitas. O buv. ministro biurelio nariui, tuo metu jau neolituany žurnalo "Jaunoji Lietuva" redaktoriui, vėliau mūsų tautosakos didžiam tyrinėtojų prof. dr. J. Baliui paprašius, A. Rukša parengė ir išspausdino pirmąjį savo klasikinių filologijos darbą, studiją "Klasikizmo reikšmė mūsų kultūrai". Tai buvo "Jaunosios Lietuvos" 1929 m. puslapiuose. Tuo straipsniu, prisimena dr. A. Rukša, susidomėjo ir gėrėjosi tuometinis "Vairo" redaktorius prof. I. Tamošaitis, o taip pat ir gimnazijos direktorius kun. Lindė-Dobilas. Tačiau vėlesnės studijos ir drauge mokytojavimas, ar dar vėliau direktoriavimas, nesudarė sąlygų reikiama paruošti naujas studijas, naujus literatūrinius darbus. Bet retkarčiais reikišiai spaudoje, teikdamas klasikines senovės po-

Toronto lietuvių moterų šalpos grupės "Daina" narės. Antroje eilėje trečia iš kairės pirm. K. Butienė ir šalia jos ankstyvesnės emigracijos kartos žymė veikėja M. Yakubynienė. S. Dabkaus nuotrauka

TORONTO LIETUVIŲ MOTERŲ ŠALPOS GRUPĖ 'DAINA'

Įkurta 1941 m. Vas. 16 d. iš grupės lietuvių, kurios nutarė sukelti savo nario mokesčius, parengimais bei aukomis fondą, kuris karui pasibaigus ir Lietuvai nepriklausomybę atgavus būtų perduotas Lietuvai.

Vienok, likimo buvo lemta kitaip. 1945 m. karui pasibaigus gauta žinių, kad Belgijoje, tarpe internuotų vokiečių, daug ir lietuvių nepaprastame skurde ir alkioje. Per kun. J. Danauską Briuselyje, "Daina" bene pirmoji organizacija iš Š. Amerikos žemynų siuntė piniginę pagalbą.

Tuo pat surasta pagalbos reikalingų šeimų, studentų bei ligonių ne tik Belgijoje, bet Prancūzijoje, Danijoje ir pačioj Vokietijoje. Pradėta masinės siuntos maisto, rūbų ir t.t. Kai "Daina" kasoj pritrūkdavo pinigų -- narės tuojau sudėdavo, o ir pa-

čios asmeniškai daug siuntė ir tebesiunčia.

Daugumai tremtinių persikėlus Amerikos žemynui, nemažai atvyko ir Kanadon. Kadangi "Daina" labdaros organizacija -- neuostabu, kad rado daug pritarėjų ir naujai atvykusių lietuvių tarpe. Šiandien beveik išimtinai jų vadovaujama. Dabartinė pirmininkė, teisninkė K. Butkienė, jau penktuosius metus energingai "Dainai" vadovauja.

Prieš kelis metus, K.L. Bendruomenės, Toronto Apylinkės Valdyba pavedė "Dainai" rūpintis Vokietijos prieglaudose likusiais seneliais. Be to, "Daina" dar tebeturi savo "senų įnamių" -- nelaimingų šeimų ir ligonių, kurie negalėjo išemigruoti. Jie per daugelį metų prisimenami Kanados lietuvių visuomenės suauktais pinigais per "Dainą".

M.F.Y.

A. SMETONOS MONOGRAFIJA, parašyta A. Merkelio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliama trukumai.

Liko nedidelis to veikalo kiekis dar neišplatinas.

Kol dar ne vėlu, užsisakykite tą didelio formato, 786 psl., kietais viršeliais leidinį, siunčiant čekį ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

arba

DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA — 12,50 DOL.

GREETINGS and BEST WISHES To All the Lithuanian People WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 Bessemer Avenue

341-4041

GREETINGS and BEST WISHES

BILL'S SHOES

SCIENTIFIC FITTING

OUR 38th YEAR

Eastgate Plaza

HI 2-7430

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

JACK'S DONUTS

15652 Euclid Ave.

Call GL 1-9872

SENIAUSIAI IR VIENA IS PIRMAUSIAI ISTEIGTA SIUNTINIŲ SIUNTIMO FIRMA VISOSE JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

GARANTUOJAME siuntinių saugą ir greitą pristatymą Jūsų giminėms į U.S.S.R.

Siuntiniai garantuojami visais atžvilgiais.

JOKIŲ PAPILDOMŲ MOKESČIŲ siuntinio gavėjui nebereikia mokėti.

DIDELIS PASIRINKIMAS įvairių prekių, medžiagų, įvairių produktų mūsų pagrindinė įstaiga ir skyriuose.

KAINOS be jokios konkurencijos.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

CENTRAS YRA:

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. Tel. WA 5-3455

CENTRINĖ ISTAIGA NEW YORKE YRA:

220 Park Avenue, South. Tel. 982-8410

(kampas 18-tos g-vės)

S K Y R I A I VISUOSE SVARBESNIUOSE
JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ
MIESTUOSE.

ATVAŽIAVE Į CHICAGĄ
aplankykite

"69" MENO GALERIJA
VIRŠ 200 LIET. DAIL.
PASKUT. DARBŲ

KAILIŲ PREKYBĄ
IVAIRŲS KAILIAI

"SPARTA" atstovybė
RADIJO, RAŠOMOS IR
SKAČIAVIMO MAŠINOS
MUZIKOS NAMUS

PIANAI IR VARGONAI

Valandos: 12-8 v. v. Tel 778-0505

Sav. STASYS ORENTAS

2612 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60629

Laivo kapitonas A. DeJong sveikinasi su I. ir A. Trečiokais.

TREČIOKAI APLANKĖ VAKARŲ INDIJOS SALAS

Iš New Yorko lapkričio 20 d. laivu Rotterdam lietuvių grupė -- V. Budreckienė, A. ir V. Siuškai, A.S. ir I. Trečiokai, išplaukė ilgesnei kelionei.

Olandų laivininkystės linija yra žinoma lietuviams dar iš praeities šimtmečio pabaigos, o ypač šio šimtmečio pradžios, kada daugelis mūsų tautiečių vyko iš Rusijos carų valdomos Lietuvos į JAV tos linijos laivais. Nemažai lietuvių naudojami Olandų linijos laivais ir nepriklausomos Lietuvos laikais. Tai buvo pirma linija, kurios laivais Amerikos Lietuvių Agentų Sąjunga organizavo ekskursijas į Lietuvą per Klaipėdą nupigintomis kainomis ir kitomis lengvatomis: nemokamomis ekskursijomis po Olan-

diją, nupigintos geležinkelio kainos ir daiktų pervežimas į Lietuvą nemokamai.

Buvo suorganizuota keletas ekskursijų ir iš Lietuvos į JAV. Paskutinė tokia ekskursija įvyko 1939 m. Tai buvo Lietuvos Verslininkų ekskursija į Pasaulinę Parodą New Yorke, kurioje tuomet turėjo ir Lietuva savo paviljoną, kurį Amerikos lietuviai žymiai parėmė. Ekskursijai iš Lietuvos vadovavo dr. Kaškelis, laikraštlininkas A. Briedis, A. Vaitkus, atvykstant apie 40 lietuvių.

SAN JOSE, PUERTO RICO

Po 1400 mylių kelionės, mūsų pirmas sustojimas buvo San

Jose, Puerto Rico. Čia laivas sustojo visai dienai. Turėjome laiko susipažinti su miestu ir jo apylinkėmis.

WILLEMSTAD, CURACAO

Curacao yra maža sala su 128,000 gyventojų. Atrasta Alonso de Ojeda 1499 metais. Dabar priklauso Olandijos salų šeimai ir čia vartojamos net penkios kalbos. Pagrindinė kalba yra Papiamentos.

CARACAS, VENEZUELA

Lapkričio 26-tos dienos rytą po pusryčių pasirošus aplėsti laivą, laivo vadovybė telefonu pranešė, kad prie laivo yra atvykę: kun. Antanas Perkumas, dr. Jadvyga Klovaitė, Caracas Lietuvių Bendruomenės vicepirm. ir jos brolis Romas, L. B. valdybos narys. Atvyko prie laivo su dviem automobiliais, kad mus sutikti ir pavežioti. Pirmiausia nuvykome apžiūrėti Caracas Lietuvių Centro patalpas ir čia mus kun. A. Perkumas, SDB labai maloniai priėmė, viską aprodė ir vynu pastiprino, o vėliau pavėžino po miestą ir aprodė žymesnias vietas. Nors čia buvome ne pirmą sykį, bet ir dabar nemažai naujybių patyrėme, o ypač su tokiais maloniais ir prityrusiais palydovais ir informatoriais.

Caracas tikrai yra nepaprastai įdomus miestas: turi modernią universitetą su 20,000 studentų. Karininkų Klubu patalpos kainavę apie 10,000,000.- dol., naujas kelias iš La Guaira prieplaukos į Caracas miestą, apie 10 mylių, kainavęs 60,000,000.- dol. Patsai miestas su 1,500,000 gyventojų iškilęs 3,000 pėdų virš jūros paviršiaus. Daugelis naujų ir modernių pastatų, o vienas viešbutis net 3,000 pėdų virš miesto kalne, į kurį patekti reikia naudotis keltu. Tai yra savotiškas Rockefellerio Centras Venecueloje. Miestas turi ir savo lūšnynus. Lūšnynus teko matyti netoli nuo labai puošnių Karinin-

kų Klubu pastatų.

Sv. Vincento sala su 80,000 gyventojų. Čia laivas buvo sustojęs trumpam laikui.

Kingstown mieste nieko ypatingo. Čia daug biednuomenės gyvenama. Miesto apylinkės, kaip ir visų salų, kalnuotos, apgyvendintos daugiau pasiturinčių.

FORT DE FRANCE

Martinique, Prancūzijos West Indies sala su dviem senatoriais ir trimis deputatais prie dabartinės de Gaulle valdžios, kurie atstovauja savo salos 300,000 gyventojų. Kadangi čia gyventojų yra apie 90% katalikai, tai išskyrus vieną krautuvę, viskas buvo uždaryta. Turėjome progos išvažiuoti į užmiestį ir susipažinti su kalnuotomis apylinkėmis. Keliai labai siauri ir nepaprastai vingiuoti.

ST. THOMAS, VIRGIN JAV SALA

Laivas sustojo Charlotte Amalie uoste, Virgin salą JAV 1917 m. kovo mėn., kartu su kita St. Croix sala, nupirko iš Danijos už \$25,000,000.- Pirmojo Pasaulinio karo reikalingas. Sala turi 13 mylių ilgio ir 1 iki 3 mylių pločio, 17,000 gyventojų. Salos gubernatorius yra Ralph Patewonsky.

St. Thomas yra vienintelis miestas saloje. Mūsų keleiviai praleido visą dieną pirkinėdami reikalingus ir nereikalingus daiktus. Čia yra gera vieta pirkti stipresnius gėrimus nupiginta kaina ir JAV muitinės lengvatomis.

PASKUTINIS SUSTOJIMAS

Fredereksted, St. Croix, Virgin JAV saloje yra didžiausia JAV sala, turinti 28 mylias ilgio ir 7 mylias pločio, 13,000 gyventojų.

Nors sala priklauso JAV, bet čia gyvena nemažai olandų, danų, prancūzų ir britų, net ir salos transportacija yra tvarkoma Didžiosios Britanijos sistema -- važiuojama kaire puse.

Grįžtant į New Yorką, laive atsirado dar penki lietuviai ir mūsų grupė padidėjo iki 10 asmenų.

Lietuviams labai malonų įspūdį padarė priėmimas Caracas, Venecueloje ir pasikalbėjimai su kun. A. Perkumu, bei kitais vietos lietuvių veikėjais.

Iš pasikalbėjimų supratome, kad Venecuelos Krašto Lietuvių Bendruomenė mano atsiųsti

bent tris atstovus į Jaunimo Kongresą 1966 metais.

Caracas Lietuvių Centras yra labai patogioje, jaukioje miesto dalyje, prie parko, mokyklos ir bažnyčios, kurioje lietuviams yra laikomos pamaldos, Matomai, kun. A. Perkumas yra geras šeimininkas. Teko pastebėti beveik visus Amerikos lietuvių laikraščius. Be to, jie turi ir savą radijo valandėlę. (A.S.T.)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausūs aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamomis kainomis.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Avenue — AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue — DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 964 Literary Rd. TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7360 Michigan Avenue — VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W.

Tel. GL 8-2256

- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau — GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 290 Franklin Avenue.

Tel. 233-8030, 246-0215

- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.

Tel. AN 1-2994

- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street — PO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street — MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street — GR 2-6387
- PHILADELPHIA 22, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street — PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

MOSHER - LALLY CHEVROLET CO

SEE THE NEW MOST OUTSTANDING

1966 CHEVROLET

Bedford, Ohio

566 Broadway

BE 2-1880

GREETINGS and BEST WISHES

A. D. PELUNIS OLDSMOBILE INC.

SEE THE NEW 1966 OLDSMOBILE

13123 Detroit Ave.

AC 6-6433

GREETINGS and BEST WISHES

NEWMAN PONTIAC MOTOR, INC.

SALES AND SERVICE
SEE THE NEW OUTSTANDING
1966 PONTIAC CARS

11628 EUCLID AVENUE

RA 1-9493

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

PAUL J. EVERSON REALTOR

24100 Lake Shore Blvd.

RE 1-6200

Euclid 23, Ohio

MIESTO KRAUTUVĖ ATDARA KASDIEN 9:30 IKI 9:30 VAK., SKYRIAI IKI 10 VAL. VAK.

MAY'S ALL 6 BASEMENTS

NAUDOK EAGLE
STAMPS KAIP
PINIGUS MAY'S!

Paskutinės mados!

Medvilnės veliuro marškiniai poilsui

7.99

Kiekvienas vyras norėtų bent vieną medvilnės veliuro marškinį, užtraukiamą ir V apykakle. Liuksiniai medvilnės veliuro marškiniai su austais rankogaliais ir liemeniu. Burgundy, mėlyni, rusvi, gelsvi, S iki L dydžių.

Vyrams šukuotos medvilnės corduroy sportiniai marškiniai

3.99

Siūti viena siūle, pastovios apykaklės, dvigubos sagos, rankogaliai ir erdvi kišenės, visi kiti priedai, randami tik aukštos kainos marškiniuose. Pasirinkimas vyšninės, pilkos, mėlynos ar rusvos spalvos, S 14-14½, M 15-15½, L 16-16½, XL 17-17½.

BASEMENT MEN'S FURNISHINGS
ALL 6 STORES

MINEJIMAS IR VAIDINIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando ir L. V. S. "Ramovės" Clevelando skyriai 1966 m. sausio 15 d., 7 val. vak. Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio, rengia Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos minėjimą.

Tuo po minėjimo toje salėje Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris, vadov. ir režisuojant Z. Arlauskaitę-Mikšienę, vaidina V. Alanto 4 veiksmų komediją, "ŽMONOS PORTRETAS". Tai nauja V. Alanto parašyta komedija.

Salėje vietos bus numeruotos. Kvietimus galima bus įsigyti iš anksto pas ALTO sk. narius, minėjimo vaidinimo dieną prie salės nuo 5 val. vak.

Po vaidinimo vaišės ir šokiai.

Rengėjai maloniai kviečia Clevelando liet. visuomenę atsilankyti į minėjimą ir vaidinimą. Minėjimas bus pradėtas punktualiai.

Rengėjai

* "AUKSO ŽASIS" -- B. Pukelevičiūtės pasaka, buvo rodoma 3 seansuose gruodžio 11 ir 12 d. N. Parapijos salėje. Filmos demonstravimą organizavo SLA Kuopų jungtinis komitetas.

Gausūs aprašymai ir reklama spaudoje sutraukė daug žiūrovų -- spalvoto lietuviško filmo ir pasakos pažiūrėti. Gailla, kad publika iš tų spektaklių išėjo nusivylusi, Bloga sinchronizacija neleidė sekti turinio nei senimui, tuo labiau sunkiai suprantama tai buvo jaunimui. Ir šiaip, tikėtasi daugiau, nei reikėjo tikėtis. Gal čia ir viso nusivylimo priežastis.

REIKALINGAS VYRAS

ligonių slaugytojas — Orderly — Patyrimas pageidaujamas, bet nebūtinas. Pasižymėjusi, didelė senų žmonių institucija. Geras atlyginimas ir visi priedai. Tel. ER 1-5500. Mr. Gaines. (137-138)

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso lėšų telkimu energingai rūpinasi PLJK Finansų Komisija. Nuotraukoje dalis tos Komisijos narių (iš kairės į dešinę) Finansų Komisijos pirmininkas Pranas Razgaitis, vicepirmininkė ir PLB Valdybos sekretorė Milda Lenkauskienė, išdininkė Aurelija Balašaitienė, protokolų sekretorius (ir Jaunimo Metų ženklelių platintojas) Juozas Stempušis ir sekretorius Antanas V. Plodžinskas nuotrauka

• Čiurlionio Ansamblio tradicinis Naujų Metų sutikimas įvyks Čiurlionio ansamblio namuose. Norintieji dalyvauti nedelsiant prašomi kreiptis į Danutę Dundurienę telef.: 531-0284 nuo 8 val. iki 11 val. vak. Svečiai bus vaišinami kokteiliais nuo 8 iki 9 val.

• Globe Parcel Service, Inc. praneša gerb. klientams, kad Clevelando skyrius bus uždarytas nuo gruodžio mėn. 24 d. iki sausio mėn. 3 d. (137-138)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

ISNUOMOJAMAS

moderniai įrengtas 2 miegamųjų apartamentas. E. 49 (prie Superior). Tel. 431-8745.

(135-137)

NEUŽMIRŠKIT LAIKU ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

AKRON

AKRONO LIETUVIAI AUKOJO BALFUI

\$50,00 -- dr. V. Adomavičius.
\$25,00 -- Dr. A. Baltrušėnas.
\$20,00 -- J. P. Vaičiūsis, Ant. Berneath.
\$15,00 -- Biruta Group
\$10,00 -- Dr. S. Sviderskas, S. Lukas, Dr. J. Sonta, Dr. P. Balsys, J. Salasevičius, Mrs. E. Trumpickas, Nr. 20 Socialistų kuopa, I. Janavičius.
\$5,00 -- P. Joga, G. Poluski, Mrs. J. Kraus, Mrs. L. Vintienė, A. Rudis, J. Zdanis, Mr. C. Gaška, Mrs. A. Lukasevich, F. Baldauskas.
\$4,00 -- J. Kirtiklis.
\$2,00 -- F. Pukas, Mrs. J. Lawrence, Mrs. I. Kubeck.
\$1,00 -- M. Egger, Mrs. A. Barneath, Mrs. S. Sasnauskas, J. Tručen, Mrs. M. Rozuk.

DAYTON

AUKOJO BALFUI

Neperseniausiai įvykdyta rinkliava žygiui į Jungtines Tautas paremti davusi virš 200 dolerių, nepakenkė kasmetinei Balfu rinkliavai, o paskatino daytoniškų dar daugiau aukoti. Šiais metais surinkta Balfui \$491,00 (pr.m. \$359,00).
Aukojų: po \$50 -- dr. Edmundas Drukenis, dr. Romas Gineitis, dr. Vytautas Karobilis (Ripley), \$30,00 -- Steponas Bučmys, \$25,00 -- Lithuanian Social Club, po \$20,00 -- Mrs. Mary Barcus, Pranas Gudelis, dr. Juozas Masilionis, dr. Zenonas Prūsas (Chilicote), po \$10 -- dr. Algirdas Dyšas, Lietuvos Vyčių 96 kuopa, Stanley Kozlovsky, Romualdas

GREETINGS and BEST WISHES

KITCHEN MAID MEATS

OLD COUNTRY STYLE SMOKED SAUSAGE, HAM AND BACON

KITCHEN
WO 1-8061
3301 W. 63

WEST
10900 Lorain
252-5393

In Sears 110th & Lorain

17301 Lorain
WI 1-7496

WEST SIDE MARKET
MAIn 1-1983

EUCLID
22312 Lake Shore
732-8330

PLAIN and FANCY Shop
Severence Center

BEST WISHES

THE OHIO
LAUNDRY CO.
MECHANICS

INDUSTRIAL
LAUNDRY AND
CLEANING

GARMENT SUPPLYS

4730 Lexington Ave.
HE 1-9305

PAŠTAS LIETUVOJE

Paštas Vilniuje išnešiojamas kasdien tris kartus, iš ryto, nuo 6:15 iki 9 val. išnešiojami laikraščiai: vietiniai ir izvestija bei Pravda, kurių Lietuvai skirtasis tiražas iš lėktuvais atsiunčiamų matricų irgi spausdinamas Vilniuje. (Laikraščiai spausdinami naktį).

Antrosios kelionės metu, iki 3 val. p.p., laikraščiai keliauja su laikais, pinigėmis perlaidomis ir žurnalais. Pavakariais išnešiojami Maksvoj tą dieną išėję laikraščiai, atsiųsti lėktuvais.

Priemiesčiuose (ir kituose mažesniuose miestuose) paštas nešiojamas dukart per dieną, kasdien (ir sekmadieniais).

Kaimuose pašto išnešiojimu turi rūpintis kolchozų vadovybės: jie privalo samdyti savo laikraščius. Paprastai visam kolchozui laikraščius ir laikraščius nešioja viena moteris. Išnešiojimo reguliarumas ten priklauso nuo laikraščio uolumo ir nuo priežiūros: neretai nusiskundžiama, kad laikraščiai ir laikraščiai kolchozuose pagali neišnešioti net savaitę ar daugiau.

Viena iš svarbiųjų visų laikraščių pareigų yra platinti laikraščius, rinkti prenumeratą. Tas laikraščius geriausiai vertina-

mas, kuris surenka daugiau prenumeratų laikraščiams. Laikraščiai stengiasi pasižymėti, bet už tas pastangas ir kenčia. Juo daugiau surenka prenumeratų, juo sunkesni jų krepšiai išstisus metus ir daugiau namų jiems tenka kasdien lankyti, o atlyginimas dėl to nedidindamas.

Laikraščių prenumeratos rinkimas šmet turėjo būti baigtas lapkričio 25 dieną. Naudodamiesi valdžios ar kolchozų apmokamų platintojų patarnavimu, laikraščiai tvarkosi biurokatiškai. Kas iki lapkričio 25 d. neužsisakė laikraščio, jau nebegalės jo gauti nuo Naujų Metų. Dienraščius dabar, gruodžio mėnesį, begalima užsisakyti tik nuo vasario pradžios, o kitus laikraščius ar žurnalus tik nuo balandžio ar net liepos pradžios. (Užsienyje sovietinius žurnalus reikia užsisakyti bent du mėnesius prieš metų pradžią ir tik visiems metams. Pavėlavę begali užsisakyti tik 1967 metams...). Nepaisant to biurokatiškumo, laikraščių išplatinama daug: ateinantiems metams Lietuvoje esą užsisakyta daugiau egzempliorių laikraščių ir žurnalių (įskaitant maskvinius), negu yra gyventojų. Įpareigotų platintojų (ne tik laikraščių, bet ir kitų pareigūnų bei komjaunuolių) buvo per 30,000. (ELTA)

GREETINGS and BEST WISHES

JUDGE

ANTHONY A. RUTKOWSKI
MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

PIONEER LINEN SUPPLY CO.

MAURICE MASCHKE, JR. — President

3611 Payne Avenue

HE 1-0035

RETA PROGA

įsigyti papiginta kaina Dirvos išleistas knygas.

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lietuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota retomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĘ

ALĖS RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės. KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 DOL.

už keturias knygas.

ISKIRPTI

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Ašaras Maskvoje. Kelias į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• M. Meiliūnas, iš Weston, Ont., Canada, prisiuntė Vilties draugijai įnašą 20 dol., tuo jungdamasis prie kanadiškių vienminčių pastangų dėtis prie Vilties draugijos vajaus Dirvai paremti. Ta proga M. Meiliūnas dar pridėjo 10 dol. auką Dirvos sukakties proga.

• Inž. dr. A. Nasvytis, Clevelande, jungiasi į Vilties draugijos vaju Dirvai paremti 50 dol. įnašu.

• St. Lukoševičius, iš Elizabeth, N. J. jau prisiuntė 6 skelbimus iš apylinkės prekybininkų ir kt., Kalėdų švenčių proga sveikinančius savo artimuosius ir klijentus per Dirvos laikraštį.

BALFAS ŽYMAI PRATURTĖJO

Balfo Centras jau gerai jaučia rudens derlių. Paskelbus spaudoje rūbų trūkumą, rėmėjai pradėjo rūbus gabenti į Balfo Centrą rišuliais, siuntiniais ir net sunkvežimiais. Kearny, N. J. liet. parapija atvežė per 5,000 sv. gerų rūbų; Elizabeth, N. J. atgabeno 2,000. Aušros Vartų parapija ir

kiti — po mažiau. Šiuo metu sandėlyje jau yra per 10,000 svarų (sandėlyje gali tilpti 50,000 sv.).

Lapkričio mėn. į Centrą prisiūsta bendrai šalpai stambesnės pinigų sumos: iš Clevelando 1,200 dol., Worcester, Mass. 550 dol., Grand Rapids, Mich. 216, Stamford 260, Detroitas 114, Rockford 300, Elizabeth 292, Flint 106, Hartford 300, Linden 85 dole-

DIRVAI AUKOS

K.M. Detroit	2,00
A.J. Puteris, Toronto	1,00
P. Osmolskis, Richmond	4,00
J. Česonis, Philadelphia	5,00
S. Šukaitienė, Hamilton	2,00
Dr. A. Milaknis, Chicago	5,00
P. Drabišius, Cleveland	4,00
V. Janonis, Cleveland	5,00
M. Mozuras, Detroit	1,00
E. Noakas, Ozon Park	4,00
P. Kvederas, Toronto	5,00
A. Krivickas, Cleveland	2,00
T. Stankūnas, Dorchester	4,00
J. Jakubonis, Chicago	4,00
K. Joninas, Cleveland	1,00
D. Mekšius, Long Beach	2,00
B. Kasakaitis, Chicago	4,00
A. Vaškešius, Dearborn	1,00
P. Sirgėdas, Chicago	2,00
V. Urbaitis, Cleveland	4,00
J. Gelažius, Chicago	1,00
A. Rinkūnas, Detroit	4,00
J. Stelmokas, Media	4,00
Dr. V. Dubinskas, Chicago	20,00
F. Globich, Harrison	1,00
P. Vaičiūnas, Boston	2,00
J. Budrys, Chicago	4,00

rius, Paminėtos vietovės dar ne visos baigė rudens vajus. Lapkričio mėn. Balfo Centras išrašė 54 čekius — išleido 5,325 dolerius, atrodo, kad pirmą kartą po daugelio sausų mėnesių bus vienas su liekana.

• Lietuvių Fondo šeima artėja prie 1000 narių skaičiaus. Kas norėtų patekti į pirmojo tūkstančio narių eiles turėtų dar iki ateinančių N. Metų savo įnašą atsiųsti į Lietuvių Fondą. Čekius adresuoti: Pay to The Lithuanian Foundation. Adresas: LF, 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

• Lietuvių Fondo valdyba kiekvienų metų pabaigoje, o taip pat ir vaju užbaigus pagerbs ir atitinamai atžymės labiausiai pasižymėjusius fondo vaju LB apylinkes, fondo įgaliotinius ir talkininkus. (Sk.)

• Į Lietuvių Fondą įstojo šie naujieji nariai: Dr. Antanas Matukas \$1007.-, 97, Bronius ir Anastazija Draugeliai \$500.00. Po \$200.00: Kazys ir Petronele Seniūnai, Antanas ir Bronė Rimkai, Genovaitė Stančienė (a. a. Prof. Povilo Stančiaus atminties įnašas), Pranciška Užupienė-Kisieliene (a. a. vyro Antano Užupio ir sūnaus Bro-

M. A. L. E

WANTED JOURNEYMEN

BORING MILL OPERATORS
JIG BORE OPERATORS
MUST BE JOURNEYMEN 58 HOURS WEEK. LONG PROGRAM AND EXCELLENT FRINGE BENEFITS.
REX INDUSTRIES
17100 Francis
Melvindale, Mich.

(141)

JOURNEYMEN

WELDERS
TOOL MAKERS
MILL HANDS
LATHE HANDS
GRINDER HANDS
BORING MILL OPER.

MUST BE JOURNEYMEN
FIRST AND SECOND SHIFTS

CONTACT JIM MITCHELL
DOUGLAS TOOL

Div. of Pioneer Eng. & Mig. Co.
2400 E. 9 Mile
Warren, Mich.

AN EQUAL OPPORTUNITY
EMPLOYER
(137-141)

Korp! Neo-Lithuania New Yorko padalinio naujoji valdyba iškilmingo posėdžio metu su garbės fil. S. Santvaru. Iš kairės stovi: A. Bitėnas -- tėvūnas, V. Jurgėla -- išdininkas, Garbės fil. S. Santvaras, E. Laukys - pirmininkas, A. Čeklenė -- vicepirmininkė ir V. Vykintaitė -- sekretorė. Nuotraukoje trūksta A. Speraško -- Arbiter Elegantiarum.

NEW YORKO FILISTERIAMS

Korp! Neo-Lithuania New Yorko Filisterių metinė sueiga įvyksta ne šeštadienį, kaip buvo pranešta, bet penktadienį gruodžio 17 d. 6 val. vakare, Winter Garden, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y.

Valdybos sekretorius

nislavo - Gedimino Užupio, mirusio Sibiro kankinio mirtimi, atmintinis įnašas), Prof. Stasys ir Domicelė Dirmantai \$103.60. Po \$100.00: Benediktas Paplauškas, Petras ir Elzbieta Anužiai, Chicago Lietuvių Biržėnų Klubas, Dalė Valeikaitė, Emil Sinkys, inž. Juozas ir Marija Arštikiai, Ina Užgiriene, Jonas Savickas, Pranas Turuta, Domininkas ir Bronė Malakauskai, Jonas ir Liūda Raubai, Jonas ir Ona Treškai, Vytautas ir Ona Galvydžiai, Irena Ulpaitė, Antanas ir Joana Pūpučiai, Antanas ir Marija Pesiai.

LOS ANGELES

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO MINĖJIMAS

Los Angeles mieste sausio 16 d., sekmadienį, šv. Kazimiero parapijos salėje įvyks Klaipėdos krašto atvadavimo 43-sios metinės sukakties minėjimas kurį rengia Mažosios Lietuvos bičiulių draugija, jūrų skautai ir Juozo Dautanto šaulių kuopa.

Minėjimas prasidės pamaldomis už žuvusius Klaipėdą vaduojant kovotojus. Pamaldos vyks dvejose vietose: šv. Kazimiero parapijos ir liet. evangelikų-liuteronų bažnyčiose.

Iškilmingoji dalis prasidės 12:30. Programoje numatyta paskaita, meninė dalis ir užsibaigus — dalyviai bus pavaišinti kavute. Įėjimas laisvas.

Rengėjai prašo organizacijų minėtą dieną neruošti parengimų. Visos organizacijos ir visuomenė kviečiama dalyvauti minėjime.

AUKA LIETUVOS LAISVĖS KOVŲ INVALIDAMS

LVS "Ramovė" Los Angeles skyrius laike Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime surinko iš visuomenės aukų \$142.75, kurie pasiūti Lietuvos laisvės kovų invalidų draugijos pirmininkui B. Tvarkūnui.

CHICAGO

KULTŪRINIS PENKTADIENIS

Gruodžio 3 d. Alvudo suruoštas kultūrinis penktadienis lietuvių parapijos salėje pasižymės įdomiomis paskaitomis ir diskusi-

Korp! Neo-Lithuania New Yorko padalinio nariai su bičiuliais prie savo pagamintų plakatų lapkričio 13 d. žygiui į Jungtines Tautas, Tokių plakatų neolituany pastangomis buvo pagaminta 60.

Pirmoje eilėje iš kairės: M. Sperauskienė, A. Sperauskas, G. Noakaitė, Antroje eilėje: D. Maurukaitė, E. Laukys, D. Skeivyte ir R. Giedraitis.

jomis. Atvykęs svečias iš Brazilijos kun. J. Bružikas pasakojo apie pasiruošimą Kalėdų švenčioms išskeldamas vaikučių ilgąsias švenčių laukiant.

Dr. J. Adomavičius pasakojo apie neurozės susirgimus, ligos eigą, gydymą ir apsaugos priemones. Paskaita sukėlė didelį susirinkusių susidomėjimą, iškilio norinčių platesnių paaiškinimų. Buvo nemaža paklausimų tiek žodžiu, tiek raštu. Diskusijose-paklausimuose kalbėjo kun. J. Bružikas, žurn. J. Janušaitis, Pr. Šulas ir kiti. Į visus klausimus išsamiai atsakė dr. J. Adomavičius. Be to dar apie ligas ir gydymą kalbėjo dr. O. Vaškevičiūtė.

Buvo pranešta, kad Alvudas ruošia iš eilės jau penktas bendras Kučias gruodžio 19 d. 2 v. Marguette Parko lietuvių parapijos salėje. Programoj bus Vaikų teatro pasirodymai, tautiškais rūbais pasipuošusių Praktėlėsasmenų statulos, didelė eglutė, papuošta šiaudinių žvairiomis figūromis. Pažymėta, kad bus 32 Kučių valgiai. Atvyks iš Lietuvos Kalėdų senelis (tradicinis vaikučiams dovanų įteikimas), Kučiose dalyvaus neseniai iš Lietuvos

- Čekiškės atvykusi Petrauskienė.

Į Kučias pakvietimais apsidūpinama iš anksto Margueteose, Paramoj ir pas Alvudo darbuotojus. Kaina suaugusiems po \$3, vaikams po \$2. Spaudos atstovams specialiai rezervuojamas atskiras stalas. Salėje nerūkoma ir nesisvalginama.

Po visų pranešimų dalyviai buvo pavaišinti.

M.Š-nė

GREETINGS and BEST WISHES

M. O. MATTLIN

GENUINE
CONSOLE SPINETS

EASY TERMS

Established 55 yrs.

2027 EUCLID AVENUE

PR 1-7633

Maloniai kviečiame atsilankyti į Santaros-Šviesos rengiamą tradicinį

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ, gruodžio 31 d., Mar Lac House, Oak Park, Illinois

Šiltas bufetas ir šampanas prabangoje ir erdvioje salėje, grojant nuotaikingai muzikai.

Staliukus prašom užsakyti telefonu — 778-1330 nuo 6 val. vakaro savaitės dienomis ir nuo 10 val. ryto savaitgaliais. Ten pat prašome skambinti dėl smulkesnių informacijų.

Kunigaikštienės Birutės Draugijos Chicago skyriaus surengtame balioje meninę programą išpildė solistė G. Antanaitytė-Ugianskienė, akompanuojant M. Motkaičiui. Apačioje dalis svečių klausosi koncerto. Prie stalo atpažinti: M. Bublienė, V. Kulikauskienė, S. Valantienė, dr. P. Tankūnas ir J. Kulikauskas. V. Noreikos nuotrauka

KAZIMIERUI SILIŪNUI

Lietuvoje mirus, sūnus ALEKSĄ, BRONIŲ ir KAZĮ SILIŪNUS su šeimomis nuoširdžiai užjaučia

L. T. Akademinis Sambūris

A + A

KAZIMIERUI SILIŪNUI

Lietuvoje mirus, sūnus Korp! Neo-Lithuania filisterius ALEKSĄ, KAZĮ ir BRONIŲ SILIŪNUS su šeimomis nuoširdžiai užjaučia

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje

Brangiam tėveliui

KAZIMIERUI SILIŪNUI

Lietuvoje mirus, sūnus ALEKSĄ, KAZĮ ir BRONIŲ SILIŪNUS su šeimomis nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Leokadija ir Juozas Žvyniai